

prima instanță – C. Guzun
instanța de apel – L. Popova, V. Efros, A. Gavrilița

dosarul nr. 2ra-2319/16

ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță, Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Crucinina Liudmila, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Crucinina Liudmila împotriva lui Severin Igor cu privire la recunoașterea dreptului pierdut asupra spațiului locativ, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Crucinina Liudmila și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 24 decembrie 2015

c o n s t a t ă

La 06 iulie 2015 Crucinina Liudmila a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Severin Igor, intervenienți APLP nr. 54/220, ÎS "CRIS Registru" cu privire la recunoașterea dreptului pierdut asupra spațiului locativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în anul 1990 împreună cu fostul ei soț Severin Igor au primit apartamentul nr. 53 din str. Mircea cel Bătrîn 28/2 mun. Chișinău în baza ordinului de repartiție nr. 049070, unde s-au instalat și au primit viză de reședință. La moment imobilul se află la balanța și în gestiunea APLP nr. 54/220.

La 23 iulie 1996 reclamanta a desfăcut căsătoria cu Igor Severin. Ultimul în anul 1999 a înregistrat o altă căsătorie, iar soția pîrîtului s-a instalat în apartamentul din litigiu fără acordul reclamantei.

Prin hotărârea judecătorească din 23 februarie 2003, menținută prin decizia Tribunalului Chișinău din 30 aprilie 2003 și decizia Curții Supreme de Justiție din 17 decembrie 2003, Ceban Valentina a fost evacuată din apartamentul nr. 53 din str. Mircea cel Bătrîn 28/2 mun. Chișinău, cu instalarea în ap. 8 din str. Studenților 11/1 mun. Chișinău. Odată cu evacuarea lui Valentina Ceban, din apartament a plecat și Igor Severin, luîndu-și toate lucrurile personale.

Avînd în vedere că pîrîtul nu mai locuiește în spațiul din litigiu de o perioadă îndelungată și nici nu a depus o cerere de rezervare a acestei locuințe, prin prisma art. 63, 65 Codul cu privire la locuințe consideră că pîrîtul a pierdut dreptul la spațiul locativ în ap. 53 din str. Mircea cel Bătrîn 28/2 mun. Chișinău. Faptul că Igor Severin nu locuiește în acest imobil se confirmă prin adeverința eliberată de APLP 54/220.

Reclamanta a menționat că locuind permanent în apartament a suportat de una singură plata pentru serviciile comunale și cheltuielile de întreținere. Mai mult ca atât, pîrîtul intenționat a deconectat apartamentul de la agentul termic, reclamanta fiind pusă în situația de a îndura frigul în perioada rece a anului, iar dispozitivele electrice pe care le folosește mărește excesiv consumul de energie electrică.

Deoarece Igor Severin lipsește din apartament și, mai mult ca atât, este chiriaș principal, reclamanta este în imposibilitate de a se conecta la agentul termic fără acordul pîrîtului, nu poate verifica contoarele la apă, nu poate achita plata pentru serviciile comunale în termen sau să îndeplinească alte acțiuni de gestionare a imobilului.

Cere reclamanta recunoașterea după Severin Igor a dreptului pierdut asupra spațiului locativ în ap. 53 din str. Mircea cel Bătrîn 28/2 mun. Chișinău; recunoașterea Liudmilei Crucinina în calitate de chiriaș principal al ap. 53 din str. Mircea cel Bătrîn 28/2 mun. Chișinău, cu dreptul de a încheia contractul de închiriere a spațiului locativ; radierea vizei de reședință a lui Igor Severin din ap. 53 din str. Mircea cel Bătrîn 28/2 mun. Chișinău.

Prin hotărîrea Judecătoriai Rîșcani municipiul Chișinău din 24 decembrie 2015, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat de către Crucinina Liudmila și menținută hotărîrea Judecătoriai Rîșcani municipiul Chișinău din 24 decembrie 2015.

La 11 august 2016 Crucinina Liudmila a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a cerut admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a indicat că, instanțele au examinat pricina superficial, fără a stabili circumstanțele cauzei. Astfel, instanțele eronat au ajuns la concluzia precum că declararea dreptului pierdut asupra spațiului locativ îi revine în exclusivitate Consiliului mun. Chișinău. Or, art. 63 Codul cu privire la locuințe, care a stat la baza înaintării acțiunii, nu condiționează că acțiunea privind declararea dreptului pierdut asupra spațiului locativ ar constitui o prerogativă doar a Consiliului mun. Chișinău, ci poate fi înaintată de orice persoană care are un interes sau un drept înnăscut asupra spațiului locativ. Deci, instanțele urmau să facă distincție dintre constatarea faptului că persoana a pierdut dreptul la folosirea încăperii de locuit, care constituie obiectul litigiului, și desfacerea contractului de închiriere a spațiului locativ, care în temeiul art. 65 Codul cu privire la locuințe poate interveni doar în cazul în care a expirat termenul de rezervare, iar chiriașul și membrii familiei lui nu s-au întors în încăperea de locuit rezervată.

Eronat instanțele au aplicat și prevederile art. 27 din Constituția Republicii Moldova, în cazul în care recunoașterea dreptului pierdut la spațiul locativ nu afectează în nici un mod libera circulație a intimatului. Problema de drept la moment este dacă intimatul are sau nu dreptul la folosirea apartamentului din litigiu, în condițiile în care acesta nu mai locuiește în el mai mult de 6 luni. Or, persoana are dreptul să i se păstreze domiciliul atîta timp cît acesta nu și l-a schimbat. Materialele cauzei atestă faptul că intimatul a trecut cu traiul în ap. 8 din str. Studenților 11/1 mun. Chișinău. Respectiv, în acesta deține și viză de domiciliere, fie statornic sau temporar, deci se denotă că domiciliul din imobilul litigios și l-a schimbat.

Nemijlocit intimatul în cadrul ședințelor de judecată a confirmat faptul că nu mai locuiește în ap.53 din str. Mircea cel Bătrîn 28/2 mun. Chișinău de mai bine de 10 ani. La fel și martorii audiați în cadrul ședințelor au confirmat circumstanțele date, însă declarațiile acestora nu li s-a dat aprecierea cuvenită.

Nu pot fi reținute argumentele precum că intimatul a fost lipsit arbitrar de spațiul locativ din litigiu, devremece a declarat că locuiește la un alt domiciliu. Mai mult ca atât, acesta și-a luat toate lucrurile personale. Concluziile instanțelor precum că foștii soți se află în relații ostile, nu poate fi considerat drept motiv de menținere a dreptului la spațiul locativ, mai ales în situația în care acestuia i-a fost recunoscut dreptul de a se folosi de imobil, însă nu și-a exercitat dreptul dat, deci nu a pus în executare hotărârea judecătorească din 27 mai 2003.

Simplul fapt al achitării anumitor facturi pentru serviciile comunale, pentru a justifica în mod artificial faptul că se folosește de apartament, fără a locui de facto în acesta, nu justifică menținerea dreptului lui la spațiul locativ.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Crucinina Liudmila nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO,

recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Crucinina Liudmila asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Crucinina Liudmila ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul lui Crucinina Liudmila se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Galina Stratulat